

1. Doel

Beveiligen van vrije stompen en afsluiters op installatiedelen, zoals apparaten en leidingen, om te beletten dat product ongewenst vrijkomt.

2. Toepassingsgebied / Definities

Toepassingsgebied

Deze instructie geldt voor de vrije stompen en afsluiters op installatiedelen met gevaarlijk product of product met gevaarlijke eigenschappen (hoge druk of temperaturen).

Definities

Gevaarlijk product: producten met de gevaarsaanduiding T+ (zeer giftig), T (giftig), F+ (zeer licht ontvlambaar), F (licht ontvlambaar) of C (corrosief) (zie veiligheidsinformatieblad).

Hoge temperatuur: producten met een temperatuur hoger dan 60 °C.

3. Beschrijving

Algemene regel

Vrije stompen en afsluiters op installatiedelen met gevaarlijk product moeten d.m.v. een blindflens of blindstop afgesloten worden om te beletten dat er ongewenst product vrijkomt door een onopzettelijke of verkeerde handeling. Deze blindflenzen zijn te kenmerken door het aanbrengen van de signalisatiekleur voor gevaar GEEL conform KB signalisatie en NBN 69 (kleurcodering leidingen). Andere kleuren kunnen toegelaten worden mits ze hiermee niet in tegenspraak zijn.

Afwijkingen

Het afblinden van afsluiters kan wegvallen indien dit om bedrijfsredenen niet aangewezen is, in volgende gevallen:

- de afsluiter wordt bediend met een handwiel (niet snel te openen)
- de bedieningshendel van de afsluiter wordt verwijderd
- de bedieningshendel van de afsluiter wordt mechanisch vergrendeld
- afsluiters waaraan veelvuldige handelingen moeten gebeuren zoals afvulinstallaties of staalnameventielen.

Andere afwijkingen zijn te documenteren in een instructie door de VOE.

Producten met gevaarlijke eigenschappen

Vrije stompen en afsluiters op installatiedelen zonder gevaarlijke producten, maar die door andere eigenschappen (bv. hoge druk, hoge temperatuur,) persoonlijk letsel kunnen veroorzaken, indien de afsluiter snel of onopzettelijk wordt geopend, worden beveiligd door voornoemde maatregelen of door het afleiden in een veilige richting, weg van de persoon.

Het openen en sluiten van installatiedelen

Het wegnemen van blindflenzen gebeurt op dezelfde wijze als het openen van een productvoerende leiding of installatie, de tussenruimte kan nl. met product gevuld zijn. Zolang niet met zekerheid gesteld kan worden dat het te openen installatiedeel drukloos en leeg is, worden persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt.

Bouten van blindflenzen worden één voor één losgemaakt, te beginnen aan de kant het verst weg van de persoon.

Leidingen of apparaten die in het kader van een bedrijfsstilstand of werkzaamheden gespoeld, leeg en vrijgegeven zijn, moeten zodanig worden beveiligd dat het ongewenst vrijkomen van producten met zekerheid uitgesloten is.

Deze beveiliging kan bestaan uit het volledig leegmaken van installatiedelen, het afsluiten van openingen, het borgen van afsluiters (mechanisch of door het wegnemen van de bedieningshendel), het plaatsen van blindpannen of het zichtbaar onderbreken van de toevoerlijnen door het uitbouwen van een tussenstuk.

Indien gebruik wordt gemaakt van een “block and bleed”-systeem worden de “block”-ventielen tegen onopzettelijke bediening beveiligd.

Vóórdat een installatiedeel wordt vrijgegeven voor werkzaamheden door derden (personen vreemd aan de eenheid), wordt door de medewerkers van de productie-eenheid een eerste opening gemaakt in dat installatiedeel, om zodoende te controleren of het installatiedeel leeg en drukloos is.

Elk installatiedeel dat gevaarlijke producten bevat, wordt bedreven als een “gesloten systeem”. Nadat een installatiedeel werd geopend, wordt vóór de inbedrijfstelling, gecontroleerd of het terug gesloten is en of alle vrije stompen en afsluiters afdoende zijn beveiligd en gekenmerkt. Deze controle wordt geprotocolleerd (bv. in shiftboek of protocol controlerondgang). De VOE bepaalt de vorm en frequentie van de protocollering.

Een blindflens wordt altijd vastgemaakt met alle voorziene bouten.